

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölts szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy órára ———— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetést irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 116. szám.

Hétfő, május 21.

A király itthon.

— május 21.

Hosszu idő után a király ismét magyar fővárosában van. A királynak Budapestre jövele ugyan eddig is mindig bizonyos külön eseményszámba ment, ezuttal azonban kétszeres jelentőségű a felség budapesti útja, mert ez most a nemzet és a korona közt legutóbb annyira feszült viszony eloszlását s a kölcsönös megértés politikáját jelenti.

A király Budapestre jövetelével bizonyos kérdéseket akartak ugyan feltöltni a béke derűs horizontjára, mint a milyen az országgyűlés megnyitásának helykérdése és a fekete-sárga zászló ügye, de a kormány tagjai s a pártok vezetői igen helyesen, a jelen időben, amikor a legnagyobb körültekintésre és tapintatosságra van szükség az uralkodó és nemzet között létrejött béke és szeretet ápolására és annak megővására, ilyen kérdésekkel nem engedték kockára tenni a békés együtt munkálkodást.

A vasárnapi királybevonulással tehát egyöntetű az öröm és a lelkesedés. Az emlékezetes audiencia óta, amikor gróf Andrássy Gyula véleményét kérte ki a király a válságos időben, a felség nem volt magyar fővárosában. Akkor sötét vis. onyok között, borult nemzeti állapotban vonult be Budára, most azonban a nemzeti meglegedés, a férfias alattvalói hűség fogadja. S bizonyára nagy öröme szolgálja a királynak, hogy az összes pártok egy cél felé haladva küzdenének az elmúlt idők veszteségeinek helyreállításán.

Itt-ott tapasztalható ugyan elégedetlenség egy a pártokban, mint pártokban kívül, amikor a sok fiatal duzzadó erő tusakodást folytat, hogy érvényesüljön, ámde ez csak olyan tünet, amely minden nagyobb alakulás után felűti a fejét s elmúlik, hogy aztán szilárd megmondottsággal, a kitűzött irányt szolgálja minden ember. Éppen ezért nem vehető komoly számba a pár nap óta hallatszó kívánalom némelyek részéről, hogy a függetlenségi pártnak, mint többségnek, most már egyszeriben be kell váltani programját, amit ígért. Nem fordítható erre nagyobb figyelem annál az oknál fogva, mert maga Kossuth Ferenc sem akarja ezt a jelenben a függetlenségi programot úgy, amint a más programokat is, beváltani nem lehet.

Pártprogram kivívására, legyen bár az a párt többségben is, szó sem lehet, hanem igenis a szövetkezett pártoknak a király által elfogadott programjáról. Ennek a programnak megvalósításában fogja támogatni a függetlenségi párt a kormányt, mint ahogy megállapodás történt az uralkodóval. Azok tehát, akik a 48-as program kivívását torsirozozzák, nem tesznek jót sem a nemzetnek, sem a kormánynak s csak azt idézik elő, hogy az egységesség megromoljék a szövetkezett pártok között.

A jótékony nőegyesület közgyűlése.

— május 21.

A nagybcskerek jótékony nőegyesület folyó hó 19-én, szombaton tartotta meg évzáró közgyűlését, amelyen ott voltak: Steinitzer Gézáné alelnök, Jemrics Istvánné, Hesse Edéné, Filkovic Pálné, Grandjean Józsefné dr.-né, Solymossy Lajosné, Kokits Sándorné, Beller Istvánné, Zolkievics Antónia, Dukesz Józsefné dr.-né, Müller Józsefné, Haidegger Ödönné, Mencezer Lipótné, Streitman Antalné, Szávic Sándorné, Mangold Samuné dr. né, Weisz Izidorné, Jankó Agostonné, Zsiros Lajosné, Maurer Gyuláné, Perisics Zoltánné dr.-né, Hertelendy Ferencné, Weiterschan Józsefné dr.-né, Mihálovics Ödönné dr.-né, Popovics-Péci Szilárdné, Mike Flóriánné, Dienstl Emilia egyleti tagok, Streitman Antal egyleti titkár és Szávic Sándor egyleti pénztáros.

A gyöngékedő elnök, Dellimanics Lajosné dr.-né helyett Steinitzer Gézáné alelnök nyitja meg az ülést, örömmel üdvözlőlvén a szép számban megjelent tagokat.

Utána Streitman Antal számol be az egylet választmányának 1905-ik évi működéséről, melyet leginkább az a törekvés jellemzett, hogy csak azok a szegények nyerjenek segélyezést, kik különös betegségük miatt a szegényházba föl nem vehetők, vagy csak olyanok, kik egykor jobb világot látván, önhibájukon kívül nyomorba jutottak s munkaképtelenné lettek. Ilyen munkaképtelen szegények között 2228 koronát osztott ki a múlt évben az egyesület, szegény gyermekek felruházására 33241 koronát és a levesosztó konyhára 30 koronát adományozott. Hogy az egyesület kegyeletes munkásságát a nagy közönség rokonszenvvel kíséri s melegen támogatja, ez évben is fényesen bebizonyult; a szegények javára rendezett táncestély 1699-71 korona tiszta jövedelmet hozott. A lefolyt évben 8 választmányi ülést tartott az egyesület, az egyes ülésen átlag 50-60 szegény nyert segélyezést. — Tagok száma 67. Kész vagyon: 23.750 40 korona.

Az egyesület által fentartott ugynevezett központi ovoda két óvónő vezetése alatt a lefolyt évben is derekasan működött. 127 gyermek látogatta az ovodát, 20 gyermek volt ezek közül feltandijas és 5 gyermek élvezett tandíjmentességet. Ez évben az ovodában járványos betegség nem volt.

Szávic Sándor pénztárnok évi jelentése szerint az összes bevétel 6061 kor. 55 fillér, az összes kiadás 5975 kor. 73 fillér. Az egyenleg 85 kor 82 fillér. Összes vagyon 23.836 kor. 22 fillér. A számvizsgáló-bizottság a pénztárt megvizsgálta és azt teljesen rendben találta. A jelentéseket a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi és az elnökségnek, a választmányának s a számvizsgáló-bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Ezután a tisztikart egyhangulag megválasztják: elnökké Dellimanics Lajosné dr.-né, alelnökké Steinitzer Gézáné, titkárrá Streitman Antalt, pénztárnokká Szávic Sándort, a számvizsgáló-bizottság tagjaivá Kellner Józsefet, Mencezer Lipót és Steinitzer Gézá. A választmány tagjainak titkos szavazás útján a következőket választották meg: Dr. Brájjer Lajosné, Beller Istvánné, öz. dr. Demkó Pálné, dr. Dukesz Józsefné, dr. Grand-

jean Józsefné, Haidegger Ödönné, Hesse Edéné, Jankó Agostonné, Jarmatzky Sándorné, Jemrics Istvánné, Kokits Sándorné, Lucsics Miklósné, dr. Mangold Samuné, Mencezer Lipótné, dr. Mihálovics Ödönné, Müller Józsefné, Maurer Gyuláné, Napholtz Agostonné, dr. Perisics Zoltánné, Popovics-Péci Szilárdné, Solymossy Lajosné, dr. Stassik Ferencné, dr. Vinczehidly Ernőné, dr. Weiterschan Józsefné, Weisz Izidorné, Zsiros Lajosné.

Ezzel a közgyűlés, amely az érdemes jótékony egyesület kiváló, nemes működésének élénk képét nyújtotta, véget ért.

A Kiss Ernő szobor leleplezése.

— május 21.

Már ugyszólván csak néhány nap választ el május 27-ikétől, Kiss Ernő szobrának ünnepélyes leleplezési napjától. Országos érdeklődés néz a magasztos ünnepély elé, a melyre már megtették az összes előkészületeket. A rendező-bizottság irodája lázas munkát fejt ki a meghívók és értesítések szétküldésével, jegyek kiadásával és az érkező vendégek elhelyezésével. Már most is számos testület s hatóság jelentette be részvételét és pedig eddig a következők:

Nagybcskerekéről.

Torontálmegye törvényhatósága.
Nagybcskerek város.
Kir. törvényszék.
M. kir. járásbiróság.
Kir. pénzügyigazgatóság.
M. kir. adóhivatal.
Máv. forgalmi főnöksége.
M. kir. erdőgazdálkodás.
Róm. kath. hitközség.
Ev. ref. egyház.
Ág. ev. egyház.
Izr. hitközség.
Kaszinó-társulat.
Lloyd-társulat.
Ipartestület.
Torontálmegyei 48-as honvédegyesület.
Torontálmegyei gazdasági egyesület.
Kereskedő ifjak egyesülete.
Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület.
Jótékony nőegyesület.
Izraelita nőegyesület.
Kir. tanfelügyelőség.
Községi főgimnázium.
Felső kereskedelmi és polgári iskola.
Róm. kath. zárda.
Központi állami elemi iskola.
Eötvös-utcai állami elemi iskola.
Gör. kel. szerb hitfelekezeti iskola
Messinger intézet.
Alsó-Bégahajózási társaság.
Közigazgatási tanfolyam.
Torontálmegyei függetlenségi párt.
Polgár Károly szintársulata.

A vármegyéből.

Torontálmegyei községi és körjegyzők egyesülete (Vihely Géza elnök).
Felső-Tiszai ármentesítő társulat, Nagy-kikinda (báró Hauser Károly elnök).
Nagyfőszeg,
Torontál-Erzsébetlak,
Beresztóc,
Mokrin,
Révaujfalú,
Dolova,
Ivánda,
Szentpéter,
Szerb-Nagy-Szent-Miklós,
Alibunár,
Franzfeld községek.

Nyári megőrzés végett

átveszek mindennemű szűs- és szőrmeárukat, városi és utazó-bundákat, boákat, karmantyut, szőnyeget és ruhaneműket.

Külön ezen célra berendezett helyiség — Szakszerű kezelés. — Javítások saját szűcsműhelyemben eszközöltetnek.

Tisztelettel

Kovács Gedeon.

Idény május 1-től
október 1-ig.

267-118

Marskelt árak.

Az országból.

Nógrádvármegye (Nagy Mihály alispán).

Vereci magyar közművelődési egyesület (kisjeszeni Paulovics István kir. táblabíró, elnök és Perjéssy Lajos tanár, főtítkár).

Vereci ev. ref. egyház (Perjéssy Lajos tanár, főtítkár).

Bács-Bodrogvármegye (Mikosevich Samu megyei főügyész vezetése alatt a következő bizottsági tagokkal: Popovics Sebő, Buday Pál, Matkovics Pál és Kiss Gyula).

Zombor szab. kir. város (Hauke polgármester vezetésével Buday Gergely, dr. Donoszevits Vilmos, Fratrisevich Vince és Pekanovich András törvényhatósági bizottsági tagokkal).

Magyar Történelmi társulat (dr. Duka László kir. ítélőtáblai bíró, Kaszás Kálmán pénzügyi titkár és Mangold Samu dr. ügyvéddel).

Budapest székesfőváros (Lung György tanácsos).

Temesvári függetlenségi párt (Steiner Ferenc országgyűlési képviselő).

Nagyvárad szab. kir. város (Rimler Károly polgármester vezetésével Mezey Mihály, Szokoly Tamás, Radó Ignác és dr. Altman Jakab bizottsági tagok).

Temesmegyei 48-as honvédegyelet. Petőfi társaság Budapest (Szávay Gyula). DMKE. Szeged. Rónay Jenő nyug. főispán elnök, Galovics Jenő főtítkár és Strauber Izidor ny. ezredes, főpénztárnok.

Vidéki hírlapírók országos szövetsége (Szávay Gyula elnök, dr. Brájer Lajos alelnök, Lendvay Miklós, Sz. Szigethy Vilmos és Perjéssy László ig. tagok).

T. M. K. E. Nyitra. Temesvári keresk. és iparkamara (Mága János titkár).

Magánosok.

Gróf Csekonicz Sándor, Babics József jószágkormányzó, dr. Egry Béla, Benedek János, dr. Gratz Gusztáv, dr. Baross János, Daniel László és dr. Várnay Imre orsz. képviselők.

Köszorukat eddig a következők jelentették be: ifj. Hajniki Bobor Gyula, Torontálmegyei 48-as honvédegyelet, Nagyvárad sz. kir. város, Makó városa, Nagybecskerek városa, Temesmegyei 48-as honvédegyelet, Torontálmegyei községi és körjegyzők egyesülete, Felső kereskedelmi iskola Nagybecskerek, Nagybecskerei kaszinó-társulat, Nagybecskerei ipartestület, Vereci magyar közművelődési egyesület, Billéd községe, Zombor sz. kir. város, Nagybecskerei izr. nőegylet, Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület.

Távolmaradásukat eddig kimentették: Debrecen szab. kir. város, Baranyavármegye, Gömör-Kishont vármegye, Moson vármegye, Vas vármegye, Bihar vármegye, Polónyi Géza igazságügyminiszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Sáros vármegye, Győrmege törvényhatósága, Dalmady Gzözö író Bpest, Endródy Sándor író Budapest.

Mint az eddigiekből is látható, az idegen forgalom a leleplezés napján rendkívül meg fog növekedni és ép ebből kifolyólag dr. Perisics Zoltán polgármester ismételtén felszólítja ezúton is a közönséget, hogy azok, akik vendégeket fogadni hajlandók, e szándékukat haladéktalanul jelentsék be a polgármesternél. Ajánlatos volna, ha minél többen jelentkeznenek, mert a vendégek száma olyan nagy, hogy lehetetlen őket szállodába helyezni.

A Messinger Karolin-féle leányintézet vezetősége szintén felhívja azokat a leányokat, akik fehér ruhában akarnak a szobor körül kordont állani, hogy nevezett intézet vezetőségénél azonnal jelentkezzenek.

A rendező-bizottság most már minden néven nevezendő igazolványnak és jegynek (belső kordonjegy, külső kordonjegy, tribünjegy, színházi jegy, bankett-igazolvány) stb. birtokában van a torlódás elkerülése céljából ismételtén felhívja a közönséget, hogy a szükséges jegyeket mielőbb szerezzék be.

A Vhosz. ülése.

— május 21.

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége tegnapi Szegeden igazgatósági ülést tartott, amelyen jelen voltak:

Szávay Gyula elnök, dr. Brájer Lajos alelnök, Tiszti Lajos (Arad), Edvi Illés László (Arad), Bánfalvi Lajos (Szentes), Perjéssy Lajos (Vercse), Sz. Szigethy Vilmos, Móra Ferenc, Liptay Imre, Sz. Mollény Nándor, Perjéssy László, Kisteleki Ede (Szeged) és Palócz László titkár.

Miután Szávay Gyula elnök megnyitja az ülést, előadja az utolsó ülés óta történeteket. Így 2000 kor. a segélyalaphoz csatoltak. A belügyminiszterhez felterjesztett módosított alapszabályok jóváhagyva visszaérkeztek s életbe léptetnek. A hírlapírók és kiadók közti viszonyok szabályozása ügyében az Otthonban ülés volt, amelyen a szövetséget Ujlaki Antal képviselte, de az ügyben érdemleges határozatot nem hoztak. Jelenti továbbá az elnök, hogy dr. Klein József ig. tagságáról lemondott. Az igazgatóság behívja Kaffehr Bélát, Kastreiner helyébe pedig Szathmáry Zoltánt. A szövetséghez legutóbb 6 hírlapíró fordult állásért, 2 kiadó pedig munkatársat keresett. Ezeket a szövetség elintézte. Bejelenti még az elnök, hogy a képviselőházi belépőjegyek dolga elintézés alatt áll, továbbá, hogy 18 fűrdő ajánlott föl kedvezményeket.

Január óta segélyezésre 570 koronát utaltak ki. Pécs és Szeged színházi előadásokat rendezett a szövetség javára, amelyek 708 koronát jövedelmeztek. Ujházi Edét, ki az egyik előadáson ingyen közreműködött, alapító tagnak választották.

Az ülésen ezután az aradi választmányának (Tiszti Lajosnak és Edvi Illés Aladárnak) jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, amiért tetemes adományt gyűjtöttek.

A szövetség vagyonának gyarapítására elnök következő indítványt tette:

Pártoló tagokat kell szerezni, bélyegmentességért folyamodni és Szegeden bérházat építeni. Ez utóbbi indítványt azonban, miután most drágább az építkezés, az igazgatóság eljéti.

Elhatározza azonban, hogy az egyesületektől, melyek mulatságot rendeznek, bizonyos százalékot fognak kérni s magáévá teszi azok kivül Edvi Illés Aladár indítványát, hogy sorsolás alá eső kamatozó értékpapírokat vesz az igazgatóság.

A szövetség december 26-án tölti be fennállásának 10-ik évfordulóját, amit kellőképen megünnepelnek. Az ünnepség részleteit annak idején fogják megbeszélni.

Halász Lajost és Endrey Gyulát, a szövetség két tagját tudvalevőleg megválasztották képviselőnek, amit az igazgatóság örömmel üdvözöl.

Az elnök bemutatja ezután Kulinyi arcképét s ezt az igazgatóság átveszi. Kapcsolatban ezzel az elnök jelenti, hogy a kereskedelmi kamara Kulinyi síremlékére ezer koronát szavazott meg. Az igazgatóság felkéri a kamarát, hogy az emlékfelállításának rendezését vegye át s kijelenti, hogy a síremlékhez a maga részéről is hozzájárul tetemesebb összeggel. A síremlék tervezetét a legközelebbi igazgatósági ülésnek bemutatják.

Az ülésen új tagoknak felvették: Göndör Ferencet (Kaposvár), dr. Hübner Emilt (Cegléd), Szolnoki Gerzont (H.-Böszörmény), Rábold Gusztávot (H.-Böszörmény), Kövári Kaffehr Bélát (Szombathely), Horkai Elemert (Miskolc), Vass Gézát (Szeged). Kélepnék: Dr. Klein József (Kassa), Kabos Bertalan (Temesvár).

A nagybecskerei Kiss Ernő szobor leleplezésére kiküldik Szávay Gyulát, dr. Brájer Lajost, Sz. Szigethy Vilmost, Tiszti Lajost, Perjéssy Lászlót.

A hírlapírók országos nyugdíjintézetének közgyűlésén a szövetséget Barát Armin képviseli. Végül az igazgatóság szegény kollegáknak megszavazott 510 koronát s ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfűrdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfűrdő. A kádfűrdő egész nap nyitva marad.

Május 25. Tmke igazg. ülése.
Május 27. A jegyző-egylet közgyűlése.
Május 27. A Kiss Ernő-szobor leleplezése.
Május 27. Lóverseny.
Május 28. Lóverseny.
Május 28. Rendes tavaszi közgyűlés.
Junius 11. Közig. bizottság ülése.
Junius 13. Róm. katb. hitközség választ. közgyűlése.

— Keresztjáró napok. Hagyományos szokás szerint ma tartották az első keresztjáró körmenetet, amelyet ez alkalommal Magyary Pál

esperes vezetett nagy segédlettel. A körmenet ma a főgimnáziumi templomhoz vonult és részt vettek benne az összes iskolák növendékei, valamint a hívők is nagy számban. Holnap, kedden a zárda kápolnájához vonul a körmenet.

— Érettségi vizsgálati elnök a főgimnáziumban. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nagybecskerei főgimnáziumhoz érettségi vizsgálati elnöknek Kosztolányi Árpád szabadkai főgimnáziumi igazgatót rendelté ki, míg a pancsovai állami főgimnáziumhoz érettségi vizsgálati elnöknek Balácsi József főgimnáziumi igazgatót delegálta.

— Bocskay-ünnep. A helybeli ág. h. ev. egyházban szép ünnepség keretében folyt le a Bocskay-ünnep. A templomban díszes közönség jelenlétében Jeszenszky Nándor lelkész Bocskay jellemének megfelelőleg a vallásossággal párosult hazafiságról beszélt, intve a hallgatókat, hogy hazafiságukat tegyék vallásossá, s vallásosságukat hazafissá, mert csak együttműködésben lehet mindkettő valódi. A diszgyűlésen Knyaszkó Lajos igazgató a töle megszokott ékeesszóval egy óráig tartó beszédében méltatta Bocskaynak hadintéző és államférfiúi lángszét, önzetlenségét, a trón és nemzete iránti hűségét és szeretetét. Alapos és mély tudású fejtegetéseinek pontja az volt, hogy honi történelmünk tanúsága szerint csak azon államférfiak értek célt s fektették bízott alapra a haza szöb jövendőjét, akik mint Bocskay, önmagukat legyőzve, kellő mérséklettel igyekeztek úgy a nemzetet, mint a trónt megnyerni honboldogító céljaik számára. Ez ünnepélyes alkalomból Heimbald Károly egyháztag a tanácsstermet hatszáz korona költséggel díszesen berendeztette.

Az ev. ref. egyház színtén megünnepelte tegnap Bocskay emlékét. A ref. templomban kétszer is volt Bocskay ünnepség. Dél előtt Szalay József lelkész mondott Bocskayt méltató, hatásos beszédet, élénk hű vonásokkal ecsetelvén azt a nemes harcot, amit Bocskay megharcolt, rajzolván azt a pályafutást, mit Bocskay megfutott, jelezve azt a hitet, mit megtartott és felmutatva azon koronákat, miket ő megnyert. Délután a nagybecskerei keresztyén nőegylet ünnepelt, melyen az emlékező beszédet Hegedűs János anyakönyvi felügyelő mondotta, híven, lelkesen kifejtve Bocskay életét, hatását s áldását a magyar nemzeti alkotmány és lelkiismereti szabadság érdekében. Utána Szalay lelkész imája és a nőegylet énekarának régi magyar egyházi éneke következett. Ugy délelőtt, mint délután nagy közönség volt jelen az ünnepen.

— A sorozás Nagybecskereken. Mint illetékes helyről értesülünk, Torontálvármegye alispánja a katonai parancsnoksággal egyetértőleg Nagybecskereken az 1905. évre szóló sorozásokat június hó 18., 19. és 20-ik napjára tűzte ki, feltéve természetesen, hogy az országgyűlés addigra megszavazza az ujoncjutalékokat.

— Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter Torontálvármegyeiben a bégaszentgyörgyi anyakönyvi kerületbe Pretz Hugó segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Tanítógyűlés. A délmagyarországi tanítóegylet pancsovai fiókja f. évi május hó 23-án tartja tavaszi közgyűlését Beresztóc községben. Tárgyalásra kerül: Előszó a tanítókhöz, nevelőkhöz és szülőkhöz a 9—10 éves gyermekek nem viszonyairól; előadja Mádai Béla áll. ig. — Az egyt. alapszabályok módosítása; előadja Szodola Pál áll. tan. — Az új tanterv; előadja Mihutz Ágost közs. ig. — A tanítók törvénye; előadja Györgyevics Miklós áll. tanító.

— Községek egyesítése. Annak idejében jeleztük mi is, hogy Hadfy Károly, a nagyszentmiklósi járás főszolgabírája Szerb- és Német-Nagyszentmiklós, Szerb- és Ócsanád községek egyesítését folyamatba tette és utasította az érdekelt községeket ezen kérdést tárgyalni. — Szerb- és Ócsanád községek behatáron foglalkoztak a kérdéssel és a következő határozatot hozták:

Szerb- és Ócsanád községek az egyesítés iránti javaslatot egyhangulag elvetik; a két község egyesítését nem óhajtják és ez irányban további tárgyalásokba belebocsátkozni sem hajlandók, egyhangulag kívánván a mai állapot változatlan fenntartását.

Erre az egyhangu határozatra a főszolgabíró beszüntette a további eljárást és abbéli meggyőződésének adott kifejezést, hogy most az alkotmányos rend helyreálltával, a parlament rendszeres működése idejében, a belügyi kérdések rendezésével kapcsolatban ezen anomáliát is meg fogják szüntetni és az egybeépített községek egyesítését kimondani. Szerb-Nagyszentmiklós község legutóbb tartott közgyűlésén foglalkozott megint a kérdéssel és hosszabb eszmecsere után a napirendről való levételét határozta el.

— **Kitüntetés.** Örömmel regisztráljuk a hirt, hogy a budapesti iparcarnokban szombaton megnyitott vas- és fémpári kiállításon a torontáli gyárpart özv. Guttman Jakabné és fiai, helybeli műkögyárosok kiállított kaszaköveikkel méltóan képviselik és hogy Szerényi kereskedelmi államtitkár a megnyitó ünnepen jelen volt Guttman Mór cégtagot dicsérő elismeréssel kitüntette. Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy az iparcarnok szönyegdiszítése, amely általános feltűnést keltett, szintén özv. Guttman Jakabné és fiai gyárából való.

— **A villám áldozata.** Valóságos istenitéleti idő zajlott le a múlt héten Tor-Topolya fölött. Folytonos villámzás és mennydörgés közben dult a zivatar s eközben a villám becsapott Kanalas István házába. A sűrű eső elől a gazda családjával a szobába menekült és ép javában folyt a beszélgetés a reményteljes aratásról, midőn egyszerre becsapott a villám a szobába, itt azonban senkit sem éri, átfutott a konyhán s a hátsó szobán keresztül a kamrába s innen az istállóba, ahol egy lovat agyonujtott. Már-már belenyugodtak volna a vesztésébe, — ha csak ez történt volna, de leégett a ház is, a tüzet is csak nagy bajjal lehetett eloltani. A legnagyobb csapás azonban csak harmadnap érte a családot, amidőn a családfele a nagy ijedségtől és izgalmtól súlyos beteggé vált, olyannyira, hogy három nap múlva meghalt. A villám áldozatául esett gazdát a lakosság részvételével helyezték örök nyugalomra.

Színház és művészet.

* **Délvidéki színi kerület választmányi ülése.** A délvidéki színi kerület választmánya vasárnap délután Nagyikindán Pogány Károly főispán elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak: Issekutz Aurél ügyvezető elnök (Lugos), dr. Grüner (Zombor), dr. Perjéssy Lajos (Versece), dr. Brájer Lajos (Nagybecskerek), dr. Bogdán Zsivko, Wachtel Leó, Szoboszlai Károly (Nagyikinda) és Polgár Károly szinigazgató. Az ülésen a bizottság behatárolta a tavaszi társulat részleteit s kimondta, hogy az igazgató köteles szeptember-től kezdve egy harmadik drámai színésznőt, főleg a szende szerepkörre szerződteni. Az énekes személyzetet illetőleg az igazgató jelenti, hogy első soubrettenek szerződötték Lónyay Piroskát, második soubrette marad Ragányi Iza, koloratúrekesnőnek szerződött Sz. Pózsonyi Lenkét. A többiek a régi maradtak. Elnök bejelenti, hogy Versece belépett a szövetségbe s a társulat már ez idén szeptemberben fog ott játszani. Kikinda képviselői panaszt emelnek, hogy városukba a nyári nem teljes társulat jön be. A választmány kimondja, hogy jövő évtől kezdve az igazgató a teljesen összejátszott társulattal tartozik Kikindára jönni. Ebből az alkalmából a bizottság elismerésének ad kifejezést afelett a buzgó munka felett, melylyel a kikindai választmány nehéz viszonyok között teljesíti feladatát s jegyzőkönyvi köszönetet szavaz Vanyai városi jegyzőnek, ki a bérletgyűjtés körül szerzett nagy érdemeket. A nyári idényt illetőleg a bizottság kimondja, hogy felkéri Pogány elnököt, hogy újból tegyen lépéseket, hogy a földmívelésügyi miniszter 3000 korona szubvenciót adjon, mely esetben a társulat egy hónapot Herkulesfürdőn tölt.

* **Diszeldadás.** Kiss Ernő szobrának leleplezése alkalmából az ünnep előestéjén szombaton, május 20-án Polgár Károly szinistársulata a városi színházban diszeldadást tart, amelynek programja:

1. Prologus „Kiss Ernő vértanu tábornok” nagybecskereki szobra leleplezése alkalmára írta: Hegedűs János. Személyek: Prolog — Sik R. Jelenkor — Papp Iona. Clio — S. Kürti Margit. Hazaszeretet — Mányai Aranka. Nagybecskerek városi dalárda tagjai, férfi és női vendégek, Nagybecskerek városi közönsége. 2. Tulipános kisládában, eredeti magyar műdal. Szövegét írta: Malla Miklós. zenéjét: Polgár Géza. Éneklő zenekar kísérettel: Asszonyi László. 3. Dankó Pistánótái, kuruc dalok, éneklő: Mányai Aranka. 4. Tizenhárom, Váradi Antaltól, elmondja: S. Kürti Margit. 5. Tulipádal, Bogdán Istvántól, éneklő: Asszonyi László. 6. Siralomházban. Színmű egy felvonásban. Írta: Szemere György. Személyek: Karácsonyi Jóska, rab — Polgár Károly. Mihály, altiszt a fegyházban — Sik Rezső. Dranczur, ör ugyanott — Deák Cornél. Lelkés — Asszonyi László. Színhely: A szegedi börtön siralomháza. 7. Hymnus, éneklő: a fiáharmonikusok vegyeskara. Előjegyzéseket az ünnepély rendező bizottsági irodában lehet tenni.

Jegyek a rendező bizottsági irodában és az előadás napján a színházi pénztárnál válthatók. Az előadás kezdete 1/9 órakor.

TÁVIRATOK.

Az országgyűlés megnyitása.

Az első ülés.

A képviselőházban.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az új képviselőház tagjai ma gyűltek össze az első ülésre. Bár az ülés maga csak formalitások intézéséből állt, mindazonáltal mozgalmas képet mutatott az ülésterem, mert a képviselők újszólván teljes számmal eljöttek, azonkívül a karzatokat is megtöltötte a kíváncsiak serege.

Az ülés pontban 10 órakor nyílt meg, amikor Tóth János háznapgy főként az előadói székre s fölkerlte id. Madarász Józsefet, mint legidősebb képviselőt, a korelnöki tisztség elfoglalására.

Madarász József kijelenti, hogy nem vállalja el a tisztséget s kéri a Házat, hogy ne kívánja a megtagadás indokolását.

Erre Tóth János Szappanos képviselőt kéri föl a korelnöki tisztség elvállalására s Szappanos el is vállalja és egyben eljenzés közben elfoglalja az elnöki széket.

Ezután a korjegyzőket jelölik ki. Hat korjegyző van, akik között a legfiatalabb báró Rudnyánszky Sándor, aki néhány hete töltötte be 24-ik évét.

Most felolvassák a királyi kéziratokat, amelyek a Fejérváry kormány felmentéséről és a Wekerle-kormány kinevezéséről szólnak.

Ugron Gábor hozzájárul a királyi kéziratok tudomásul vételéhez, azonban kéri, hogy a ház asztalán hagyják azokat, hogy újból foglalkozhassanak vele. Az elnök így rendelkezik.

Most nagy eljenzés közben bevonulnak az ülésterembe a kormány tagjai, élükön Wekerle Sándor miniszterelnökkel. A miniszterek közül csak Polónyi Géza hiányzik, aki betegesen fekszik.

A miniszterek elhelyezkedése után felolvassák a miniszterelnök átiratát a múlt országgyűlés feloszlásáról, amelyről kéri, hogy térjenek napirendre fölötté.

Ugron Gábor ez nem elégti ki s azt kívánja, hogy a dolgot ne tegyék ilyen röviden félre, hanem tárgyalás alapján határozzanak.

Wekerle Sándor miniszterelnök konstatálja, hogy átiratát nem úgy kell értelmezni, ahogy Ugron gondolja, hanem úgy, hogy ha a ház megalakult, akkor határozzon.

Az elnök ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

Felolvassák még a miniszterelnök átiratát arról, hogy a király az országgyűlést holnap déli 12 órakor fogadja a budai várban, ahol a trónbeszédet mondja el.

Miután id. Madarász József fölkeri még a kormányt, hogy adjon alkalmat az országgyűlési megnyitás kérdésének tárgyalására, az elnök tudatja, hogy a trónbeszédet holnap délután 1 órakor fogják a Házban felolvasni.

Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiházban.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti táv.) A főrendiházban fél 12 órakor nyitották meg az ülést, amikor báró Nyári Jenő fölkeri Zichy Nándor grófot a korelnöki szék elfogadására.

Zichy Nándor gróf elfoglalja a korelnöki széket s meleg szavakban üdvözli a főrendeket.

Ezután kijelölik a korjegyzőket. Korjegyzők:

Csekonics Sándor gróf, Eszterházy Móric gróf, Hunyady Ferenc gróf, Széchenyi István gróf és Vigyázó Ferenc gróf.

Csekonics Sándor gróf felolvassa a királyi kéziratokat s majd felolvassák a különböző miniszteri átiratokat, az ország-

gyűlés megnyitására vonatkozó szertartásokat, mire az ülést befejezik s a jegyzőkönyvet hitelesítik.

A király Budapesten.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este fél 7 órakor érkezett a király külön udvari vonattal a nyugati pályaudvaron Budapestre. A pályaudvaron, a király kivánságára minden ünnepies fogadtatás elmaradt. Megérkezés után a felség nyomban fölhatott a budai várpalotába.

A Szent István-szobor leleplezése.

Budapest, május 21. (A „Torontál” ered. táv.) Ma déli 1 órakor leleplezték le ünnepiesen Szent István király szobrát a budai Halász-bástyán a király jelenlétében, a kormány tagjainak, a hatóságok fejeinek s óriási közönség részvételével. Néhány perccel egy óra előtt érkezett meg a király az ünnepély színhelyére ahol Wekerle Sándor miniszterelnök fogadta s a felséget a részére fentartott diszátörba kísérte. Miután az opera énekkara Erkel „István király” c. dalművéből énekelt, Wekerle Sándor miniszterelnök röviden ismertette a szobor felállításának történetét s hangoztatta, hogy a szobor létesítésével az ország régi kötelességét rötta le. Végül kérte a király engedelmét a szobor leleplezésére. A király az engedelmet megadta, mire a lepel lehullott a szoborról, amely lóháton királyi paláttal, keresztrel a kezében ábrázolja Szent Istvánt. A miniszterelnök ezután átadta a szobrot a fővárosi képviselőjének, Rózsavölgyi helyettes polgármesternek, aki rövid beszéd kíséretében átvette a szobrot. Most az opera énekkara elénekelt a Himnusz, amelyet a király is állva hallgatott végig. Végül bemutatták a szobor alkotóit Stróbl Alajos szobrászt és Schulek Frigyes műépítőt a királynak, aki azután gyalog megtekintette a Halász-bástya építkezéseit, majd a közönség lelkes eljenzése közben visszatért a várpalotába.

Az új fiúmei kormányzó.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Megerősítik azt a hirt, hogy a fiúmei kormányzó Nákó Sándor gróf torontáli nagybirtokos, nagyszentmiklósi orsz. képviselő lesz. Nákó Sándor gróf kinevezése már a legközelebbi hivatalos lapban megjelenik.

Budavár bevételének évfordulója.

Budapest, május 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap Budavár bevételének évfordulóján lelkes emlékünnepele volt. Délután 3 órakor a polgárság nagy számmal összegyűlt a budai Horváthkertben s innen impozáns menetben kivonult a németvölgyi temetőbe, ahol beszédek és szavalatok kíséretében megkoszorúzták a honvédsrokat.

Határidő-üzel.

Budapest, május 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő áratok jegyezték:

Buza (májusra)	15.98	—
Rozs (októberre)	13.14	—
Tengeri (májusra)	13.08	—
Tengeri (júliusra)	13.32	—
Zab (októberre)	12.88	—
Tengeri (májusra 1907.)	11.38	—

Köszönetnyilvánítás.

Belitska Gusztáv botosi jegyző ezúton is köszönetet mond azon számos ismerőseinek, kik tájfalmat neje elhunytá alkalmával részvételükkel enyhíteni igyekeztek.

A Korona-szálloda kerthelyiségében.

Kedvezőtlen időjárás esetén a nagy teremben.
Hétfő 1906. május 21-én és szerda 23-ig
a Temesvárott óriási sikert aratott

Varieté- és Cabaret-társulat vendégjátéka

WEISER JAQUES igazgatása alatt.

A következő elsőrangú művészek fellépte:

MÖLLER JÓZSEF

humorista, Nagybecskerek kedvence, szenzációs újdonsá-
gaival a berlini „Klimperkasten” műsorából.

LISSA EMMY
kosztüm-szubrett.

BERGMANN M.
ének-komikus.

BERÉNYI IZSÓ
szalonhumorista.

LENGYEL MARGIT
operett-diva.

CROISSON LISETTE

a frankfurti „zu den schlimmen Buben” nevű cabaretból.

MATRAS JULES
grotesk-komikus.

WITTMANN GRETHE

szubrett a berlini „Struwelpeter” nevű cabaretból.

SCHENK ERNESZTIN KUNODY KÁROLY
pizton- és kürt-szolistánó. karmester.

Naponta 2 új bohózat a „Folies Caprice” műsorából.

Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj 1 korona.

Miőn a mélyen tisztelt nagyrédemű közönség b.
pártfogását és látogatását kérem, biztosíthatom, hogy első-
rangú társulattal, mely a legnagyobb igényeknek is
megfelel, meg lesznek elégedve.

Számos látogatásért eszedezik

kiváló tisztelettel

Jaques Weiser,
igazgató.

(521-3.2)

Alapított 1870. „A pillangóhoz”.

Benó Testvérek

ezelőtt Kokits A. F.
divat- és rövidáru-kereskedése

NAGYBECSKEREK.

Ajánlják: napernyőket, női fürdő-
öltözeteket, fürdő köpenyeket,
utazó kosarat, bőrönd és utazó
felszereléseket.

Levélbeli megrendelések legpon-
:: tosbabban eszközöltetnek. ::

(351-25.10)

Csenta község előljárósága.

794. szám 1906.

527-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Csenta község középületeinek tataro-
zása nyilvános árlejtés útján biztosítani
határozottat.

Értesítetnek mindazok, akik ezen 600
kor. költséggel előirányzott munkára vál-
lalkozni óhajtanak, hogy a nyilvános ár-
lejtés Csenta községében folyó évi június
hó 1-én d. e. 9 órakor fog megtartani.

A részletes feltételek a jegyzői irodá-
ban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Csenta, 1906. május 17-én.

Grandjean Géza,
h. jegyző.

Vucsenics Jóna,
bíró.

Ha a golyát várják!

Fiatal házasok, kik a golya legelső megjelenését várják, jól
tessék, ha idejkorán a racionális gyermekápolásról megokolt lehe-
tőleg alaposan informáltatják. A gyermek szesz- és csecsemőkorában az
ó teljes egyetemes tápláltság, a legrosszabb következményeket vonhatja maga
után. Névszerint azon anyák, kik gyermeküket nem maguk szoptatják,
erre különös gondot fordítsanak. Mert tudvalevőleg igen nehéz az anya-
tej pótlására mindig egyforma és hamisítatlan tehéntejhez jutni és csak
a jobb módú anyáknak lehetséges egy dajkát tartani. A számtalan szerek

között pedig, melyek a csecsemők táplálkozására szolgálnak, tagad-
hatatlan és orvosilag teljesen elismert Kufeko gyermeklisztje a hathato-
sabb és a praxisban legkiválóbb szer. Kufeko-liszt mint a tejnek
hozzátétele a táplálékban egy nagyobb, az izom- és csontfejlődésre
fontosabb tápanyagot nyújt és meg is akadályozza a gyomorban a
tehnéjnek durvább megolvadását, miáltal a gyermek a gyomor- és
bélhurttól meg lesz kímélve. Kufeko gyermeklisztje nemcsak a tehé-
ntejhez hasonló arányban tartalmazza a tápanyagokat, hanem a könnyen
felszívódó növényi fehérjét is, miáltal tápláló volta tökéletes és a nagy
eredmények, melyek ezen kitűnő szerrel az egész világban elértettek,

lehetségesek. És Kufeko gyermeklisztje nemcsak ebben a minőségben
egy kitűnő tápanyag, hanem, mint már említettük, mint óvszer a külön-
ösen nyáron fellépő gyomor- és bélhurttal ellen, rendkívül értékes. És
valamint a házban, úgy a csecsemőkkel való utazásnál és egy különösen
tartós és transportálható étkezési anyag, melyet azon esetekre, hogy a tej vagy
égaj változása miatt emésztőszavak fellépnek vagy a gyomor- és
bélhurttal előjönne, egy kipróbált kiegyenlítő szer. Leendő fiatal anyáknak
mindenesetre nagyon fontos, idejkorán azon szerrel informálva lenni,
mely csecsemőknél megbetegedés esetében valóban segédanyagot szolgál.
(3/C-2.2)

A nagy kereslet miatt újabb 15.000 sorsjegyet bocsátottak ki!

Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK

BUDAPEST, V., Lipót-körut 17.

hirneves bankházában, ahol már számos nagy nyereményt nyertek.

Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

KLEIN SAMU fűszerkereskedőnél.

1/8 sorsjegy
1.50 korona.

Főnyeremény: Egy millió.

1/4 sorsjegy
3.— korona.

Több nyeremény, mint eddig.

434-12.11

Vásároljunk mielőbb.

<p>Sorsjegyek részlete.</p> <p>Kölesönök sorsjegyekre.</p> <p>Értékpapírok vétele és eladása.</p> <p>Tőzsdei megbízások az összes tőzsdékre.</p>	<p>Mindennemű bankügyletet = előnyösen teljesít =</p> <h3>HAVAS TESTVÉREK</h3> <p>budapesti tőzsdetagok bankháza, BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 17.</p> <p>*****</p> <p>Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.</p>	<p>Váltóösszámítás.</p> <p>Jelzálogkölosón.</p> <p>Hitelműveletek.</p> <p>— Alapítások. —</p> <p>— Óvadékok. —</p> <p>Tőzsdéügyletek</p>
---	--	---

Szefkerin község előljárósága.

1037. szám. 1906.

531-1.1

1915. kig. szám. 1906.

523-3.1

Hirdetmény.

Szefkerin község ezennel közhírré
teszi, hogy 2 drb fiatal községi bika folyó
évi május hó 26-án d. e. 10 órakor a
község házában megtartandó nyilvános ár-
verésen a legtöbbet ígérőnek készpénz-
fizetés mellett el fog adatni.

Kelt Szefkerinben, 1906. évi május
hó 18-án.

Az előljáróság.

Meghívó.

A „Српска земљорадничка задруга у
Срп.-Пардању (здружене са неограниченом
одговорношћу)”, magyarul: „A Szerb-
párdányi szerb földmivelők szövetkezeté-
nek (szövetkezet korlátlan felelősséggel)”,
tagjai, ezennel felhivatnak a

rendes közgyűlésre,

mely a szövetkezet lakásában, Szerbpárdány-
ban folyó évi május hó 27-én délután 2
órákor, a lent közölt napirend alapján
meg fog tartatni.

A közgyűlés napirendje a következő:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetőjének és
két hitelesítőnek megválasztása.
2. Az igazg. választmány jelentése az 1905.
évi számadás és mérlegről.
3. A felügyelő-bizottságnak jelentése.
4. Az 1905. évi számadások jóváhagyása és
a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak meg-
választása. (530-1.1)
7. Üzletvezető választása.
8. Esetleges indítványok.

Kelt Szerbpárdányban, 1906. évi május
hó 17-én.

Vélics Lyubomir,
üzletvezető.

Máli Mladen,
a szövetkezet elnöke.

Hirdetmény.

A vármegye alispánja május hó 3-án
9790. sz. a. kelt rendelkezésével elrendelte
a nagyörszi kegyuri templom és paplak-
nak tatarozását és a vonatkozó költség-
vetést 9714 kor. 38 fillér költséggel jóvá-
hagyta, megbízva a nagyszentmiklósi járás
főszolgabíróját az árlejtés kiírásával.

Ennélfogva a nagyörszi templom és
paplak tatarozási munkálatainak foganato-
sítására árlejtést hirdetek és azt Nagyörsz
községében folyó évi június hó 2-án
d. e. 9 órákor fogom megtartani, meg-
jegyzem, hogy a vonatkozó költségvetés
Nagyörsz községében az árlejtés napjáig
betekinthető.

1. Az árlejtés nyilvános, szóbeli zárt
ajánlatok nem fogadtatnak el.

2. Vállalkozók kötelesek a költség-
vetésileg megállapított összeg 10%-át kész-
pénzben, vagy pedig értékpapírokban óva-
dekként letenni.

3. A tatarozási munkát az árlejtés
napjától kezdve legkésőbb 8 nap alatt
megkezdendő és legkésőbb folyó évi szept-
ember hó 1-ig befejezendő.

4. A vállalati, illetőleg kereseti összeg
a munkálat végleges átvétele és a kereseti
összegnek a kegyuraktól történt behajtása
után fog kiadatni.

Egyéb részletes feltételek a szerződés
megkötése alkalmával fognak megállá-
pittatni.

Nagyszentmiklós, 1906. évi május
hó 18-án.

Keresztes,
h. főszolgabíró.

Két butorozott

S Z O B A

kiadó (333-x.46)

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.